

Bókasafn Menntavísindasviðs - árbók 2019

Bókasafn Menntavísindasviðs Háskóla Íslands er sérhæft safn á sviði uppeldis, kennslu, umönnunar og þjálfunar. Helstu viðfangsefni safnsins eru að veita faglega þjónustu, byggja upp vandaðan safnkosti sem styður við nám, kennslu og rannsóknir, og kennsla og þjálfun í upplýsingalæsi.

Starfslið

Starfsmenn safnsins eru sex í 5,55 stöðugildum. Forstöðumaður bókasafns er Gunnhildur Björnsdóttir.

Safnkostur

Safnkostur bókasafns Menntavísindasviðs er fjölbreyttur og telur rúmlega 91 þúsund skráð eintök í Gegni. Innlend og erlend fræðirit, kennslubækur og handbækur vega þyngst, en safnið hefur einnig að geyma fagurbókmenntir og fræðirit á flestöllum fræðasviðum. Sérstök áhersla er lögð á varðveislu og aðgengi að ritum um íslensk uppeldis- og menntamál. Bókasafnið býður einnig aðgang að margvíslegu rafrænu efni svo sem gagnasöfnum, rafrænum tímaritum og bókum, bæði með séráskriftum og í gegnum landsaðgang. Ný aðföng á árinu eru 1.204. Þar af eru 290 lokaverkefni nemenda og 88 tímarit í áskrift. Safnkosturinn er skráður í Gegni og aðgengilegur á leitir.is.

Kennslugagnasafn

Í bókasafninu er sérstakt kennslugagnasafn þar sem safnað er öllu námsefni grunnskóla. Boðið er upp á kynningar á kennsluefni fyrir vettvangsnám í samvinnu við kennara.

Skemman og Opin vísindi

Bókasafnið er aðili að tveimur rafrænum varðveislusöfnum, Skemmunni og Opnum vísindum. Skemman er einkum ætluð fyrir lokaverkefni en þar hafa einnig verið varðveitt rannsóknarrit kennara og fræðimanna. Frá árinu 2007 til ársloka 2019 hafa 4.047 lokaverkefni nemenda á Menntavísindasviði verið vistuð þar og er aðgangur opin að þeim flestum. Þar eru jafnframt varðveittar 399 skýrslur og greinar eftir kennara sviðsins. Í Opnum vísindum eru vistaðar 116 greinar úr bókum og tímaritum, 12 doktorsverkefni og þrjár bækur á vegum starfsmanna Menntavísindasviðs.

Útlán

Heildarfjöldi útlána og endurnýjana á árinu samkvæmt Gegni er 26.315. Inn í þessar tölur vantar notkun á handbókum og ýmsum tímaritum, einnig rafrænum skýrslum, bókum og handbókum á Háskólanetinu. Sóttar voru 1.672 greinar úr sjö tímaritum sem einungis eru keypt rafræn í séráskrift. Þá er ótalin notkun á greinum sem fást gegnum landsaðgang eða eru aðgengilegar í opnum aðgangi.

Þjónusta

Starfsfólk bókasafnsins veitir nemendum aðstoð og leiðbeinir um heimildaleit í gagnasöfnum og handbókum. Lögð er áhersla á að fjarnemar búsettir utan höfuðborgarsvæðisins njóti sambærilegrar þjónustu og aðrir nemendur.

Kennurum, fræðimönnum og rannsóknarstofum við skólann er boðin margþætt þjónusta sem styður við menntarannsóknir. Má þar nefna aðstoð við heimildaleit, heimildaskráningu, skráningu birtra verka og árveknipjónustu úr rafrænum tímaritum og gagnagrunnum.

Bókasafn Menntavísindasviðs útvegar notendum sínum í millisafnaláni, ljósrit af greinum sem ekki eru til í safninu og/eða rit frá erlendum bókasöfnum og söfnum utan höfuðborgarsvæðisins. Safnið fékk á árinu 74 rit að láni og lánaði 42 út.

Notendafræðsla

Eitt af meginmarkmiðum safnsins er að efla sjálfstæði nemenda við upplýsingaöflun. Kynningar og fræðsla í upplýsingalæsi, notkun einstakra gagnasafna og heimildarskráningarforrita er því mikilvægur þáttur starfseminnar. Safnið stendur fyrir notendafræðslu á mismunandi námskeiðum ýmist í samvinnu við kennara, samstarfi við ritver, eða upp á eigin spýtur. Þá er boðið upp á námskeið og kynningar ætlaðar afmörkuðum hópum, fyrir framhaldsnema og kennara, vegna lokaverkefna, auk einkakennslu. Alls nutu 2.055 nemendur notendafræðslu í einhverri mynd á árinu.

Vefur

Vefur bókasafnsins (bokasafn.hi.is) er uppfærður reglulega og þar má finna upplýsingar um starfsemi og safnkost, birtingar starfsmanna Menntavísindasviðs, tengla í gagnasöfn, rafrænt efni og ýmsar leiðbeiningar um heimildaleit og heimildaskráningu. Bókasafnið dreifir einnig gagnlegum upplýsingum og áhugaverðu efni á helstu samskiptavefjum.

Aðstaða

Í bókasafninu er góð vinnuaðstaða í opnu rými, bæði fyrir einstaklinga og hópa. Einnig eru leigð út þrjú lesherbergi fyrir einstaklinga og eitt hópvinnuherbergi.

Samstarf

Bókasafnið á gott samstarf við önnur bókasöfn Háskóla Íslands og ritver og starfsmenn safnsins taka þátt í ýmsu samstarfi meðal háskólabókasafna. Safnið á fulltrúa í vinnuhópi um upplýsingalæsi, verkefnisstjórn Skemmunnar, verkefnisstjórn Opinna vísinda og bókasafnshóp NUAS (Det Nordiska Universitets Administratörs Samarbetet).

Góð samvinna er við Menntavísindastofnun og í samvinnu við hana eru í safninu settar upp kynningar á námsefni einstakra námsgreina auk standandi sýningar á öllu námsefni grunnskóla.